

A községekben már kapják az italt a diákok – A városokban közbeszerzés kell

Később csorog be a tejpénz

Az öttömösi diákok szeretik a sulitejet, néha kakaót is kapnak az iskolában

Fotó: Gyenes Kálmán

Noha az iskolatejjel kapcsolatos, 2005-re szóló rendeletet csak megkésve vehették kézbe az érintettek, az első tanítási napon a kisebb településekre már elindulhattak a szállítások. A nagy lélekszámú városokban azért maradtak tej nélkül a diákok, mert az önkormányzatok csak közbeszerzési eljárás meghirdetését követően köthetnek szerződést.

Folytatódik a 2004 májusában bevezetett iskolatej-akció, viszont a szerződéseket fél-évente meg kell újítani. Ezt a lépést hátráltatta, hogy a Magyar Közlöny csak december 28-án jutott az iskolák és a tejpar illetékeseinek kezébe. Az eltelt napokban tehát a Sole Hungária Rt.-nél – a szegedi központú cég szállított eddig a Csongrád megyei települések többségébe iskolatejet –, valamint a önkormányzatoknál is lázas munka folyt.

Persze csak azoknál az önkormányzatoknál, amelyek testületi döntés birtokában megkötötték a szerződéseket. A nagyvárosok ugyanis kénytelenek közbeszerzési eljárást kiírni. Emiatt többek között Szegeden, Makón és Vásárhelyen még nem ihatnak tejet az általános iskolások. Solymos László, a szegedi polgármester kabinetfőnöke elmond-

ta, mivel a legközelebbi közgyűlést január 28-ára hívják össze, legkorábban február közepén juthat el a poharas tej 5 ezer 600 alsó tagozatos kisdíákhoz. Információink szerint Csongrádon, Kisteleken és Mindszenten 2004-ben nem is volt iskolatej-akció. A megállapodások száma ugyan napról napra emelkedik, de még így is csak a fele a tavalynak. Csongrád megyében hezitálnak a legtöbbit, a Bács-Kiskun déli részére is szállító Sole a szomszédban nagyobb érdeklődést tapasztal – tudtuk meg Nagygyörgy Évától, a cég kommunikációs vezetőjétől.

Nógrádi Zoltán, Mórahalom polgármestere elmondta, még alig száradt meg a tinta a Soléval aláírt szerződésen, aminek köszönhetően mindennap 700 gyerek kap majd ingyen két deci tejet. Mórahalom a támogatás teljes összegére számíthat, vagyis csak az áfát kell kifizetnie. Darázs Sándor, Sándorfalva polgármestere szerint a községnek vannak tartatlékai, amelyekből a támogatás megérkezéséig állják az iskolatej-akció árát. Sándorfalván 600 gyerek már január 3-án menetrendszerűen megkaphatta a tejet, amelynek árát az önkormányzat teljes egészében visszakapja.

Sok falunak azonban gondot okoz, hogy a támogatást csak utólag igényelhetik az ag-

rártárcától – mondta el Nagygyörgy Éva. A tejfeldolgozó hetente számláz, az összegre 30 napos fizetési határidőt ad: vagyis január 10-én küldi az első számlát, amelynek elenértékét február 10-ig kell megkapnia. A települések viszont mindig félév közepén – 2005-ben először március végén – hívhatják le a támogatás összegét, majd 2-3 hónapig várhatnak a pénzükre. Addig maguknak kell állni a cecet.

F. K.

KÉTDECINKÉNT 30 FORINT

Az FVM-rendelet az önkormányzatokat az egy főre eső szja- és helyiadó-bevételek alapján négy csoportba sorolta. A legkevesebb forrással rendelkezők kaphatják meg a legmagasabb támogatást, kétdecinként maximum 30 forintot. Ez az összeg fedezi a poharas tej önköltségét, valamint a szállítást. A többiek 20,26, 15,39, vagy 12,47 forintot igényelhetnek majd az államkasszából azt követően, hogy benyújtják pályázatukat, mel-
lékelve hozzá a tejfeldolgozóval kötött szerződést. A támogatás mértéke 2005-ben sem változik, a Sole azonban 2 forinttal megemelte árait, a korábbi 26 forint helyett 28-ért adja a kétdecis tejet, de így is a 30 forinton belül maradt.

A szegedi megyeházán láthatók a festőművész különleges akvarelljei

Göblyös Róbert hallható tájképei

A Bakonybél, a Káli-medence, a Duna- és a Tisza-part tűnik fel sajátos formában Göblyös Róbert festőművész meditatív, különleges, a keleti festészeti hagyományokra is építő tájképein. Tárlata január 15-ig látható Szegeden, a megyeházán.

„A semmiből, az ismeretlenből jön föl valami kis parányi reménysíkra, amely naggyá fényesedik. És ebben a nagy örök lélegzetvételben egyetlen esetvonalással kerül kijelölt helyére a szín, békül meg a nyugtalan forma” – Putaki Ferenc festőművész fogal-

mazott így „fénykereső” barátja és kollégája, Göblyös Róbert kiállításának megnyitóján a megyeházán, ahol huszonnyolc, nem hagyományos értelemben vett tájképét mutatja be a szegedi alkotó.

– Ez az anyag már régóta lap-

pangott bennem, valószínűleg a szakma és a közönség számára is egy új korszaknak tűnhet – mondja Göblyös Róbert. – A festő életében mindig vannak olyan dolgok, amiket nem tud azonnal teljes erővel kifejezésre juttatni, meg kell várnia a megfelelő pillanatot, amikor a külső kép és a belső benyomás találkozik, ugyanakkor technikailag sem okoz már problémát létrehozni azt, amit szeretne. Utazásaim során sok vázlatot készítettem, amiket később a műteremben fejeztem be. Nem kiállításra készülve festettem a képe-

ket, hanem minden darabot a neki járó tisztelettel alkottam meg az elmúlt négy hónapban – nem hagyományos angol akvarelltechnikával, hanem temperával, gouache-sal, kevert technikával. Az volt számomra a legfontosabb, hogy azt a belső intenzitást, csöndet, expresszivitást, amit a tájélményeim kapcsán megtapasztaltam, olyan képi formában tudjam megjeleníteni, hogy a nézők számára is átélhető legyen, és arra motiváljam őket, hogy hasonló hangulatokat keressenek. Magyarországon is különleges hatásokat lehet felfedezni, csak el kell menni olyan eldugott helyekre – Bakonybél, Káli-medence, Duna- és Tisza-part, a Balaton környéke –, amelyek misztikusak. A nagy ívű perspektivikus hatásokat próbáltam variálni a mikrokozmosz ábrázolásával. Amikor pár kavics vagy fa tükröződő árnyéka látszik, az is lehet olyan érdekes számomra, mint egy hegykoszorú vagy egy hatalmas tengeröböl által keltett légköri hatás.

Göblyös Róbert a csöndet, a csobogást, a víz áramlását is megfesti – mint mondja, arra törekszik, hogy tájképei hallhatóvá váljanak. Legközelebb februárban Budapesten, a Volksbank galériájában lesz bemutatkozó tárlata, ahol most látható akvarelljeit olajfestményeivel egészíti ki.

H. Zs.

NÉVJEGY

Göblyös Róbert 1959-ben született Budapesten. A képző- és iparművészeti gimnázium grafika szakán érettségizett. A Juhász Gyula Tanárképző Főiskola rajz szakán 1985-ben Lelkes István és Szathmáry Gyöngyi növendékéként szerzett diplomát. 1990-ben végzett a Magyar Képzőművészeti Főiskolán, ahol Bráda Tibor, Patay László és Szabados Árpád volt a mestere. A szegedi Tömörkény művészeti szakközépiskola rajz- és művészettörténet tanára, a Magyar Alkotóművészek Országos Egyesületének tagja.

Szabó Csaba meghökkentő kiállítása Szentesen

Dögök a pincében, tárlat a föld alatt

A szentesi fiatal alkotó művészete mindenkitől eltér. A kifeszített állattetemek siratója mélységes sötét pincébe vitte le a munkáit, a borzalom és az emelkedettség egymással elegyített érzete élvezet a megértéshez. Szabó Csaba hosszú évek óta alkot, de most megérkezett: a föld alá való anyagokat a föld alatt foglalta keretbe.

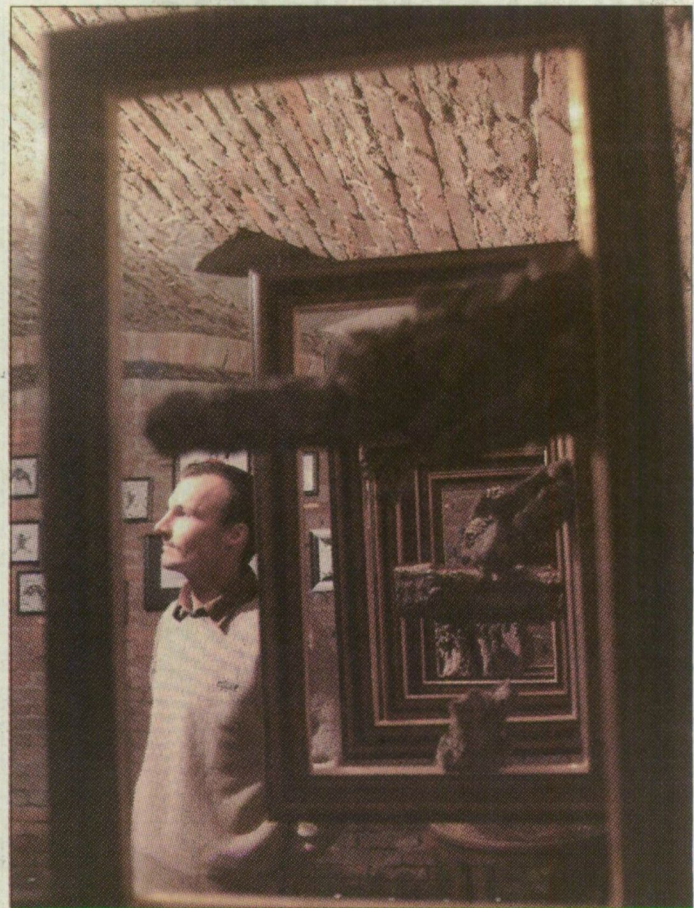
Amint kinyílik a szentesi Árkád Galéria alatti pince ajtaja, és a leveztető lépcső korlátja láthatóvá válik, a tárlatlátogató előbb nem akarja megfogni azt: a falon sorban egymás mellett képkeretbe helyezett békátetemek sorakoznak lefelé. Az első pillanatokban előtör az undor, később a kíváncsiság. A legalább négyszáz négyzetméteres alagsorban farácsos rekeszek között barangolva rengeteg alkotás tűnik fel gyenge fényben, melyet a sötét téglá amúgy is elnyel. A kiállítás helyszíne és tartalma kriptára emlékeztet, börtöncellákkal tagoltan. Doh árad a falakból, és tárlatlátogatás közben érdemesnek tűnik emlékeztetben tartani, merre is van a kijárat.

A református egyház épületének pincéje a város főterén található. Szabó Csaba két hétig talicskázta ki a szemetet, míg létrehozta a számára legmegfelelőbb teret. Az ifjú művész kiállított már több helyszínen a föld felett, de most megérkezett. A hozzá való viszonyulásra eddig a borzalommal vegyes udvariasság lehetett csak leginkább jellemző, amint a fiatalember képben és szóban, társaságban beszélt az üzenetéről. A létezés áldozatainak állít emléket, foglal keretbe állati tete-meket, békákat, denevéreket és sünöket – az alacsony rendű élőlények Krisztus keresztiének formájában nyerik el a végső kompozíciót.

Az egyházközség vezetője, Kovács Péter református lelkész előbb a műteremben maga győződött meg arról, hogy Szabó Csaba nem gyalázza a keresztet. A fiatalember úgy jellemzi beszélgetésüket, melyen az egyházi ember megértette az ő üzenetét, olvasatát a megváltásról. A pincében ezért kaphatott helyet. A termek a fából készült rácsok miatt rekeszek benyomását keltik – egyikükben csak órák járnak, a mutató ketyegése hallható a csendben. Balra tekintve Jézus alakja dohánnyfüsttől megfeketvede némán tekint a belépőre. A mellbevágó élmény máris ott tartja a tárlatlátogatót. A barátai által Csabó Szabának nevezett alkotó az utolsó előtti percek számolja. Azt mondja, ami úgyis a föld alá került volna, annak igyekezett méltó megformálást adni. Szerinte a bolygón az élet veszélyben van. Értői szerint a megváltás előtti másodpercet örökölte meg. Azt a pillanatot, amikor még adódik az utolsó esély. A felső erők nélkül ez már nem megy. Az imádságban az szerepel, hogy Isten ne vigyen a kísértésbe, itt viszont világossá válik: ha hívják, ott is elérhető. Ebben nyilvánul meg a lehetőség a végtelenre, melyben az újrakezdés, a sérülékeny természet újjáéledése elképzelhető lesz. Mindaddig, amíg ellentétesen cselekszik az ember, persze nehéz.

Szabó Csaba kertész, kenyerét nem a művészetével keresi. Egyelőre nem sokan vásároltak tőle, de készül erre. Látogatóinak száma legalább nyolcszáz. Az önálló kezdeményezésből létrejött kiállítóhelyre a szomszéd nagyvárosokból is érkeztek, de a szentesi iskolák diákjai tanáraik irányítása mellett csapatostul keresik fel a pincét. Január végéig még meg lehet nézni a tárlatot, ahol Csabó Szaba szinte valamennyi munkája látható.

BLAHÓ GABRIELLA

A keretben kipusztult fa kérge látható. Hátterben az alkotó, Szabó Csaba

Fotó: Tésik Attila

Gatyára, magyar!

Egy „jó befektetésre” koccint bikinis társnőjével a fürdőkád-ban a gatyájától játékosan megfosztott, korosodó férfi, míg a vele pancsoló lány inkább egy egzotikus útról ábrándozva üríti pezsgőspoharát. A tévében és kirakati bankreklámon is látható párról első ránézésre is világít, hogy az incselkedő nőt a tohonya ember szépségénél jobban vonzza a bankszámlája. A jutalomutazással kecsegtető hirdetés dupla fenekű üzenete tehát így szól: ha pénz van, az álmodozó is jóllakik és a befektetés is megmarad.

NY. P.

Az alkotó a megyeházi tárlaton

DM/DV-fotó